

Zastupnik optuženih, na kraju, upozorio je suce i na druge zakone u kojima je upotrijebljen izraz "owner or master" (brodovlasnik ili zapovjednik) i na Konvenciju. Sud nije našao za potrebno da tumači argumente osnovane na uporedjivanju s drugim zakonima, jer je namjera zakonodavca jasno vidljiva iz člana 1. stava 1. cit. Zakona.

Suglasno svemu tome žalba je odbijena, a nije dopušteno uložiti priziv na Kuću lordova.

(LLR 1974/1, str.8)

S.J.

APELACIONI SUD, Aix

Presuda od 7.XII 1973.

S.A.R.L. Loire Palettes,
Monteux et Cie c/a Cie
générale transméditerranéenne
et assureurs

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Šteta na teretu brašna prouzrokovana vlažnošću paleta - Za ovu štetu je isključivo odgovoran brodar koji je krcatelju stavio na raspolaganje vlažne palete - Krcatelj nije odgovoran, premda je mogao opaziti da su palete vlažne, ako je mogao pretpostaviti da se radi o vlažnosti prouzrokovanoj vanjskim uzrocima a ne sirovim drvom - Brodaru nije odgovoran dobavljač paleta za njihovu vlažnost ako ga brodar nije upozorio za koju su mu svrhu palete potrebne - Brodar mora znati da se osjetljivi teret kao što je brašno ne smije slagati na palete kojih je drvo mlađe od tri mjeseca

Brodar je primio na prijevoz teret uvrećanog brašna. Krcatelju je stavio na raspolaganje palete na koje su bile vreće naslagane. Prilikom ukrcaja krcatelj je opazio da su palete vlažne, pa je kao mjeru opreza između paleta i vreća postavio papir. Na odredištu je ustanovljeno da je ta mjera bila nedovoljna, jer je unatoč postavljenom papiru brašno primilo vlagu i tako bilo oštećeno.

Osiguratelji su svojim osiguranicima nadoknadili štetu, pa tuže brodara da im nadoknadi isplaćenu osigurninu. Pored toga osiguratelji su u parnici nastupali i u ime

krcatelja od kojih su pribavili cesionu ispravu.

Brodar je, protiveći se tužbenom zahtjevu, pozvao u spor svoga dobavljača paleta, za kojega smatra da je odgovoran za utuženu štetu, jer da je on isporučio neispravne palete. Pored toga da je za štetu kriv i sam krcatelj koji je pristao da se odnosne palete upotrijebe premda mu je bilo uočljivo da su palete vlažne.

Prvostepeni sud je brodara i krcatelja proglasio odgovornima za štetu na jednake dijelove. Prema stajalištu toga suda brodar je odgovoran što je stavio na raspolaganje palete koje nisu odgovarale za prijevoz brašna. Medjutim uz brodara odgovoran je i krcatelj koji je prihvatio te palete premda mu je bilo poznato da su vlažne a nije poduzeo djelotvornije mjere za očuvanje tereta. Sud obavezuje dobavljača paleta da brodaru nadoknadi iznos koji je on obvezan isplatiti tužiteljima.

Na žalbu zainteresiranih stranaka Apelacioni sud je jedino brodara proglasio odgovornim. Bitni razlozi suda su slijedeći:

Vještak je ustanovio da su palete bile vlažne jer su bile izradjene od sirovog drva. Medjutim za osjetljivi teret kao što je brašno, kava, kakao i sl. potrebno je da drvo bude staro najmanje tri mjeseca. Upotrijebljeno drvo nije bilo staro ni mjesec dana. Ova je okolnost brodaru morala biti poznata. Medjutim kad je naručivao palete nije svoga dobavljača upozorio u koju su svrhu palete potrebne, a dobavljač nije mogao znati da će palete biti upotrijebljene neposredno nakon isporuke, i da neće proteći potrebno vrijeme sušenja.

S druge strane krcatelj je imao pravo smatrati da su palete u takovom stanju da neće prouzrokovati štetu teretu. Tragove vlažnosti je mogao opaziti i brodar jednako kao i krcatelj. S obzirom na to krcatelj je imao pravo pretpostaviti da je brodar znao da su palete za teret neopasne. U ovom slučaju to znači da je krcatelj imao pravo smatrati da vlažnost paleta potječe od vanjskih uzroka, i da su poduzete mjere potpuno dovoljne za očuvanje tereta.

(DMF 1974, str.336)

B.J.

Bilješka.- Iz obrazloženja gornje presude ne proizlazi da je brodar bio prema ugovoru obavezan krcatelju staviti na raspolaganje palete. To je vrlo vjerojatno i bilo, jer je zaista teško pretpostaviti da bi brodar dobrovoljno učinio odnosni trošak. Međutim i u pretpostavci da je to učinio dobrovoljno, bio bi odgovoran za ispravno stanje paleta.

Gornja presuda ostavlja otvorenim pitanje brodarove odgovornosti u slučaju kad on ne bi bio kriv za neispravnost paleta. Ipak izgleda da stoji na stajalištu odgovornosti na načelu krivnje, jer se u obrazloženju navodi da neispravnost paleta u stvari znači neispravnost brodskih skladišta.

B.J.

APELACIONI SUD SJEDINJENIH
AMERIČKIH DRŽAVA

Presuda od 13.VIII 1973.

Royal Typewriter Co., Division Litton
Business Systems Inc. c/a M.V.
"KULMERLAND" and Hamburg America
Linie

Prijevoz robe morem u kontenerima - Brodarova odgovornost - Jedinica tereta - Kad u teretnici nije naveden broj koleta složenih u kontener, kao jedinica tereta ("package") u smislu ograničenja brodarove odgovornosti prema U.S. COGSA, ima se smatrati kontener - Kad krcateljevo vlastito pakovanje robe nije funkcionalno i upotrebljivo za prekomorski prijevoz, teret dokaza je na krcatelju zašto kontener nije jedinica tereta - Na krcatelju je tada da drugim dokaznim sredstvima dokaže da koleta složena u kontener predstavljaju jedinice tereta

Tužitelj, primalac tereta, kupio je izravno od proizvođača u Berlinu pošiljku računskih strojeva. Strojevi su bili složeni u tri kontenera, u svakom po 350 računskih strojeva. Svaki računski stroj bio je smješten u kartonsku kutiju od jednostrukog valovitog kartona. Predmetni konteneri, zatvoreni i pečaćeni, u luci Hamburg ukrcani su na brod "Kulmerland". Za sva tri kontenera, uključivši i kontener pod br.89, bila je ispostavljena jedna teretnica u kojoj je u rubrici: "Broj i vrsta pakovanja; opis robe" bilo navedeno: "1 kontener navodno sadrži strojeve" ("1 Container said to contain Machinery"),